

ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

В. О. Браніш, студент спеціальності Менеджмент, група МЕН-21

Т. О. Гусаковська, науковий керівник, доцент, к. е. н.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Теорія обмежень (ТОС) – дозволяє вирішувати системні проблеми в роботі компанії. Часто для усунення конфліктних ситуацій компанії шукають компроміс. Але компроміс не вирішує ключову проблему. Теорія обмежень дає універсальні інструменти для розв’язання кореневих проблем у бізнесі.

У кожній компанії в певний момент часу є фізичне та/або логічне обмеження. Уміння розумно виявляти таке обмеження, приймати рішення про те, як використовувати його по максимуму і чесно підпорядковувати ухваленим рішенням всі інші частини системи дозволяє компаніям збільшувати свій прибуток і посилювати ринкові позиції навіть на стагнуючих ринках. ТОС заснована на здоровому глузді і вчить фокусуватися. Впливаючи на невелику кількість аспектів системи, ми досягаємо ефекту, який в декілька разів перевищує результат одночасного впливу на всі або більшість її проблемних областей, які насправді, є лише симптомами, а не кореневою проблемою. Перевірте себе: якщо ви довгий час робите певні зусилля, а результату не видно, і при цьому у Вас присутнє відчуття постійного «гасіння пожеж», це означає, що Ви спрямовуєте зусилля не в тому напрямку.

Одним з методів теорії обмежень, широко застосовуваним у сфері виробництва, є метод «барабан – буфер – мотузка», який визначає наступні принципи:

«барабан» – виробництво повинно працювати у деякому ритмі;

«буфер» – перед обмеженням повинен перебувати деякий буфер запасів матеріалів, який захищає обмеження від простою;

«мотузка» – матеріали повинні подаватися у виробництво тільки тоді, коли запаси перед обмеженням досягли деякого мінімуму, не раніше, щоб не перевантажити виробництво.

У теорії обмежень на операційному рівні пропонується використовувати три показники оцінки правильності прийнятих рішень, що відповідають меті «заробляти гроші»:

продуктивність – Швидкість, з якою система генерує доходи за допомогою продажу, тобто гроші, що надходять в систему.

запаси – Гроші «застрягли» в системі, вкладені в закупівлі, необхідні для забезпечення виробництва і продажів. До запасів відносяться матеріали, комплектуючі, незавершене виробництво, готова продукція, залишкова вартість будівель, споруд, обладнання.

операційні витрати – Гроші йдуть із системи, які система витрачає на те, щоб перетворити запаси в продуктивність: амортизаційні відрахування, заробітна плата виробничих робітників, витрати на перевезення і складування.

Сучасні проблеми і тенденції розвитку економіки і управління в XXI столітті додаткові замовлення і т. д. На даному етапі слід бути особливо уважним, тому що завантаження системи на повну потужність може справити негативний вплив на її продуктивність.

При знятті знайденого обмеження і розширенні рамок системи неминуче будуть виникати нові «вузькі місця», що не дають виробництва невпинно зростати. Внаслідок цього необхідний п'ятий етап, суть якого полягає в обов'язковому поверненні до першого, для виявлення нових обмежувачів.

Таким чином, теорія обмежень систем являє собою комплекс управлінських рішень, спрямований на оптимізацію виробництва, підвищення ефективності діяльності підприємства, генерування нових стратегічних рішень. Впровадження теорії є складним і трудомістким процесом, однак коректне його здійснення веде до досягнення вражаючих результатів за короткий термін. В результаті проведеного дослідження була розглянута сутність ТОС і описаний покроковий алгоритм впровадження концепції в роботу організації. У висновку хотілося б сказати, що кожен керівник, зацікавлений в зростанні і розвитку своєї справи, повинен ознайомитися з даною теорією, так як її результативність і ефективність підтверджена досвідом впровадження безлічі компаній по всьому світу.

Список використаних інформаційних джерел

1. Еліяху М. Голдратт. Мета. Процес безперервного вдосконалення / Еліяху М. Голдратт, Джеф Кокс. – Москва : Попурі, 2009.
2. Вільям Детмер. Теорія обмежень Голдратта: системний підхід до безперервного вдосконалення / Вільям Детмер. – Москва : Альпіна, 2008.